

บทที่ 4

การรับฟังพยานหลักฐานของพยานบุคคลผู้ร่วมกระทำผิด

ผู้ร่วมกระทำผิดเมื่อมีความสามารถเบิกความเป็นพยานให้แก่โจทก์ได้ตามหลัก Competency of Witness ในกฎหมายคอมมอนลอว์แล้ว เขาก็สามารถที่จะเบิกความโดยให้การ ชัดทอดแก่จำเลยได้

แต่คำชัดทอดของผู้ร่วมกระทำผิดอาจไม่ตรงต่อความจริงได้เนื่องจากผู้ร่วมกระทำผิด ต้องการที่จะหลุดพ้นจากการลงโทษ หรือ อาจหวังที่จะได้รับโทษน้อยลง โดยการใส่ร้ายผู้อื่น

ดังนั้นจึงเกิดแนวคิดที่พยายามทำให้การรับฟังพยานหลักฐานของพยานซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำผิด มีอันตรายในการรับฟังน้อยที่สุดจึงเกิดหลักพยานหลักฐานประกอบของผู้ร่วมกระทำผิด เกิดขึ้น (Corroboration of Accomplice) โดยมีความคิดว่า การจะลงโทษจำเลยได้ลำพังแต่เพียงพยานหลักฐานจากผู้ร่วมกระทำผิดนั้นไม่เพียงพอที่จะฟังลงโทษจำเลยได้ แต่จะต้องมีพยานหลักฐานอื่นมาประกอบ ถึงจะฟังลงโทษจำเลยได้

1. ความหมายของคำว่า ผู้ร่วมกระทำผิด (Meaning of Accomplice)

ในกฎหมายระบบคอมมอนลอว์ หลักเรื่องพยานหลักฐานผู้ร่วมกระทำผิด (an accomplice evidence rule) ได้ให้ความสำคัญกับความหมายของคำว่า 'ผู้ร่วมกระทำผิด' (Accomplices) มาก เนื่องจากหากใครที่กฎหมายถือว่าเป็นผู้ร่วมกระทำผิด หากถูกอ้างมาเป็นพยานในการพิจารณาคดี จะมีผลต่อการวินิจฉัยคดีของลูกขุนและศาลเป็นอย่างมาก

คำว่า "Accomplices" โดยทั่วไปใช้กันอยู่ 2 ความหมาย คือ กฎหมาย และตำรากฎหมายกลุ่มหนึ่งจะหมายถึงเฉพาะผู้กระทำผิด อุปกรณ์ (Accessories) แต่อีกกลุ่มหนึ่งจะหมายถึงถึงทุกคนที่เข้ามีส่วนร่วมในการกระทำผิด คือรวมทั้งผู้กระทำผิดและผู้กระทำผิดอุปกรณ์ ซึ่งในที่นี้จะหมายถึงความหมายในประการที่สอง

มีผู้ให้นิยามความหมายของ "ผู้ร่วมกระทำผิด" ในหลักเรื่องพยานหลักฐานผู้ร่วมกระทำผิดไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

ในคดี *Davies v. Director of Public Prosecution* Lord Simonds L.C. ได้ให้คำจำกัดความคำว่า "ผู้ร่วมกระทำผิด" ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ 3 กรณี คือ ¹

(1) ผู้มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดที่ถูกกล่าวหาไม่ว่าจะเป็นตัวการหรือผู้สนับสนุนโดยได้รวมถึงผู้สนับสนุนภายหลังการกระทำความผิดในคดีความผิดอาญาร้ายแรง (felonies) ² หรือเป็นผู้ที่ได้ร่วมกระทำผิด โดยช่วยเหลือหรือยุยงส่งเสริมในความผิดอาญาที่ไม่ร้ายแรง (misdemeanour)

(2) ผู้รับของโจร ³

(3) ผู้มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดอื่นที่จำเลยให้การพาดพิง และพยานหลักฐานในความผิดอื่นนั้นจะถูกยอมรับเข้ามาในสำนวนเพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลยในคดีนี้ ⁴

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายว่า ผู้ร่วมกระทำผิด คือ บุคคลที่มีสติสัมปชัญญะ มีความสมัครใจ และมีเจตนาภายในร่วมกับตัวการ ในการประกอบอาชญากรรม⁵ แต่จะไม่รวมถึงผู้ที่มีความผิดเนื่องจากความไม่รู้ของเขา หรือผู้ที่ไม่ทำตามศีลธรรม หรือผู้ที่ยอมรับว่ามีส่วนร่วมในการกระทำความผิด แต่เป็นความผิดที่แตกต่างไป

ผู้ร่วมกระทำผิดนั้น จะต้องมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดในคดีอาญา การที่จะทดสอบว่าเป็นผู้ร่วมกระทำผิดหรือไม่ พยานซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำผิดจะต้องถูกตัดสินในความผิดนั้นเช่นเดียวกับตัวการหรือผู้สนับสนุน ⁶

¹ Rupert Cross, *Cross on Evidence*, seventh edition, (London : Butter worths, 1990), p. 321.

² *Sillars v. R* (1980) 1 SCR 527.

³ *R. v. Jenning* (1912) 7 cr. App Rep. 242.

⁴ *R. v. Farid* (1945) 30 cr. App. Rep. 168.

⁵ Francis Wharton, *Wharton's Criminal Evidence*, twelfth edition, (NewYork : the Lawyers Cooperative Publishing Company, 1955), p. 229.

⁶ *Stephenson v United States* (CAS th) 21 } F 2d 702.

Cross & Wilkins ก็ให้ความหมายของผู้ร่วมกระทำผิดเช่นเดียวกับ Lord Simonds L.C. โดยให้ความหมายว่าสมาชิกทุกคนที่ได้ถูกตั้งข้อหาว่าประกอบอาชญากรรม ไม่ว่าจะเป็นตัวการหรือเป็นบุคคลซึ่งเป็นผู้ช่วยเหลือยุงส่งเสริมในการกระทำผิด นอกจากนี้ยังรวมถึงผู้กระทำผิดที่กระทำผิดภายหลังการกระทำผิดด้วย⁷

โดยพิจารณาถึงความหมายของผู้ร่วมกระทำผิดว่า

1. ผู้รับของโจรนั้นถือว่าเป็นผู้ร่วมกระทำผิดกับโจรซึ่งขโมยของ และผู้นั้นได้รับของไว้
2. สมาชิกที่ได้ร่วมกระทำผิดกับจำเลยในความผิดอื่น แม้จะไม่ได้ถูกฟ้องในข้อหาเดียวกัน ก็ถือว่าเป็นผู้ร่วมกระทำผิด มีข้อแม้ว่า ความผิดในข้อหาอื่นนั้นที่กระทำโดยจำเลยได้มีการยอมรับพยานที่เป็นปฏิปักษ์ต่อตัวสมาชิกนั้นเองด้วย

ตัวอย่างกรณีเป็นผู้ร่วมกระทำผิด คือ

ในคดีลักพาตัวโดยกลุ่มคูคลักแคลน (Ku Kluk Klans) พยานสองคนซึ่งมีความสมัครใจเป็นสมาชิกของกลุ่ม และมีส่วนร่วมในการเขียนตีเหยื่อ หนึ่งในกลุ่มซึ่งได้ขับรถในการลักพาตัว ถือว่าเป็นผู้ร่วมกระทำผิด⁸

ในกรณีที่บุคคลหนึ่งรู้ว่าล้มการะนั้นถูกขโมยมา และได้ช่วยเหลือในการบรรทุกของขึ้นรถและขนหนีไป ก็ถือว่าคุณคนนั้นเป็นผู้ร่วมกระทำผิด⁹

ส่วนในกรณีที่ไม่ถือว่าเป็นผู้ร่วมกระทำผิด คือ

ในกรณีบุคคลที่ถูกใช้ให้ไปล่อให้อาชญากรกระทำผิด (agent provocateur) หรือสายลับ (spy) แม้จะมีส่วนร่วมในความผิดนั้น ก็ไม่ใช่ผู้ร่วมกระทำผิดตามความหมายของกฎหมาย¹⁰

⁷ Cross & Wilkins, Outline of the law of Evidence, fifth edition, (London : Butter worths, 1980), p. 116.

⁸ Francis Wharton, Wharton's Criminal Evidence, p. 229, Doss v State, 23 Ala App 168, 123 So 237, cert den L20 Ala 30, 123 So 231, 68 ALR 712.

⁹ People v Swoape, 75 Cal App 404, 242 D1067.

¹⁰ G.D. Nokes, An Introduction to Evidence, p. 508, R v Mullins (1948) 3 cox cc. 526, Sneddon v Stevenson (1967) 2 A11 ER 1277.

ในคดีคนต่างด้าวซึ่งไม่ได้กระทำความผิดในคดีอาญา แต่มีความผิดในการเข้าประเทศก็ไม่ถือว่าเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดกับจำเลย ซึ่งจำเลยถูกตั้งข้อหาว่าได้กระทำความผิดในการนำคนต่างด้าวเข้าประเทศ¹¹

ส่วนคำว่า Accessories ซึ่งหมายถึงผู้กระทำความผิดอุปกรณนั้น มีผู้ให้นิยามความหมายโดย George P. Fletcher ให้ความหมายว่า คือ ผู้ที่รับผิดทางอาญาโดยยืมความรับผิดชอบมาจากการกระทำผิดของผู้อื่น ซึ่งแยกประเภทได้เป็น ผู้ใช้ (Instigators) และผู้สนับสนุน (aiders and abettors)¹²

K. Neumann ก็ได้ให้ความหมายคำว่า "ร่วมกระทำความผิด" (Teilnahme) ว่าเป็นคำรวมที่ใช้สำหรับการให้การช่วยเหลือต่อการกระทำผิดของผู้อื่น ซึ่งอาจเป็นการใช้ (Anstiftung) หรือการสนับสนุน (Beihilfe) ก็ได้¹³

ดังนั้น "ผู้ร่วมกระทำความผิด" (Teilnehmer) ซึ่งในที่นี้หมายถึงผู้กระทำความผิดอุปกรณดังกล่าว Accessories ก็คือ ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือต่อการกระทำผิดของผู้อื่น ซึ่งอาจเป็นการใช้หรือการสนับสนุนก็ได้แล้วแต่กรณี

ส่วน Glanville Williams ได้สรุปความหมายของผู้กระทำความผิดอุปกรณ (Accessories) ไว้มีความว่า ผู้กระทำความผิดอุปกรณ ก็คือ ผู้ที่ยุยงส่งเสริม (Incited) หรือช่วยเหลือ (help) ในการกระทำความผิด¹⁴

จากความหมาย "ผู้กระทำความผิดอุปกรณ" ดังกล่าวข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า ผู้กระทำความผิดอุปกรณ คือ ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือต่อการกระทำของผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นการใช้หรือการสนับสนุน

¹¹ Francis Wharton, Wharton's Criminal Evidence, p. 229, Campbell v United States (CCA 5th) 47 F2 d70.

¹² George p. Fletcher, Rethinking Criminal Law, second edition, (Boston : Little, Brown and Company Limited, 1978), p. 637.

¹³ K. Neumann, Manual of German Law : Criminal Law, (London : Her Majesty's stationery office, 1952), p. 86.

¹⁴ Glanville Williams, Text book of Criminal Law, (London : Stevens and Sons Limited, 1978), p.323.

และรับผิดชอบทางอาญาได้ โดยยืมความรับผิดชอบจากผู้กระทำผิดหลัก ซึ่งตรงกับความรับผิดชอบของผู้ใช้และผู้สนับสนุน¹⁵

สำหรับผู้ร่วมกระทำผิดในกฎหมายระบบซีวิลลอว์นั้น เนื่องจากหลักเกณฑ์ในเรื่องพยานหลักฐานในระบบซีวิลลอว์มิได้เคร่งครัด เช่นระบบคอมมอนลอว์ กฎหมายจึงมิได้ให้ความสำคัญกับหลักเกณฑ์ในเรื่องพยานหลักฐานที่เป็นผู้ร่วมกระทำผิดมากนัก แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ร่วมกระทำผิดในระบบซีวิลลอว์ก็หมายถึงตัวการและผู้สนับสนุนเช่นเดียวกัน¹⁶

ส่วนในประเทศไทยยังมีได้มีการให้คำจำกัดความที่แน่ชัดว่า ใครคือผู้ร่วมกระทำผิดบ้าง แต่จากบทบัญญัติของกฎหมาย และแนวคำพิพากษาของศาลฎีกา พอที่จะชี้ให้เห็นได้ว่าผู้ร่วมกระทำผิด นอกจากจะหมายถึง ตัวการ ผู้ใช้ และผู้สนับสนุนยังหมายถึงผู้ที่กระทำความผิดฐานอื่น ๆ เช่น อั้งยี่ หรือช่องโจรด่วย

2. น้ำหนักและความน่าเชื่อถือของพยานซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำผิด (Credibility and Weight)

ข้อเท็จจริงที่ว่าพยานนั้นเป็นผู้ร่วมกระทำผิดได้ ทำให้ความน่าเชื่อถือและน้ำหนักของพยานของเขาลดลง¹⁷ พยานหลักฐานของผู้ร่วมกระทำผิดมีแนวโน้มที่จะเป็นไปในลักษณะใส่ร้ายป้ายสีและเติมไปด้วยอคติ ยิ่งไปกว่านั้น เป็นที่คาดว่าผู้ร่วมกระทำผิดอาจจะทำให้ตัวเองเป็นอิสระโดยทำให้จำเลยมีความผิดแทน

ดังนั้นลูกขุนควรจะดูว่า พยานหลักฐานของผู้ร่วมกระทำผิดนั้น มีความน่าสงสัยและมีแนวโน้มที่จะเป็นอันตรายที่ควรระมัดระวังหรือไม่¹⁸ ลูกขุนจึงควรถูกแนะนำว่าพยานหลักฐานของ

¹⁵ จิตติ ตั้งศุภภัทร์, คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1, พิมพ์ครั้งที่ 8 (กรุงเทพมหานคร : สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2529), หน้า 424

¹⁶ K. Neumann, Manual of German Law : Criminal Law. (Her Majesty's Stationary office, 1952), pp 86 - 87.

¹⁷ Francis Wharton, Wharton's Criminal Evidence. p. 222, State v Frost, 105 Conn 326, 135 A446.

¹⁸ United States v. Lancaster (cc) 44 F896, 10 LRA 333.

ผู้ร่วมกระทำผิด ควรจะถูกตรวจสอบอย่างถี่ถ้วนว่าจะไม่ใช่การใส่ร้ายป้ายสีโดยเป็นการขัดทอดบุคคลหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นเพราะผลประโยชน์ของผู้ขัดทอด¹⁹

ถึงแม้ว่าน้ำหนักและความน่าเชื่อถือในพยานของผู้ร่วมกระทำผิดจะน้อย แต่อย่างไรก็ตาม ก็ไม่มีข้อสันนิษฐานของกฎหมายที่จะมาหักล้างความน่าเชื่อถือของผู้ร่วมกระทำผิด²⁰

น้ำหนักและความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานของผู้ร่วมกระทำผิดจะถูกตัดสินโดยลูกขุน²¹ โดยจะตัดสินถึงความถูกต้องและความผิดในพยานของผู้ร่วมกระทำผิด การชั่งน้ำหนักก็จะมีกฎเช่นเดียวกับพยานหลักฐานอื่นๆ นั่นคือ

1. โดยพิจารณาถึงความเกี่ยวข้องของผู้ร่วมกระทำผิดกับอาชญากรรมและกับจำเลย
2. โดยพิจารณาถึงผลประโยชน์ของผู้ร่วมกระทำผิดในคดี
3. โดยพิจารณาถึงท่าทางการแสดงออกของผู้ร่วมกระทำผิด
4. โดยพิจารณาถึงความมีเหตุผลของพยานหลักฐานและความเกี่ยวข้องของพยานหลักฐานกับข้อเท็จจริงที่จะพิสูจน์ในคดี

คณะลูกขุนเมื่อเห็นว่าเหมาะสม ลูกขุนสามารถยอมรับพยานหลักฐานบางส่วนและปฏิเสธบางส่วนของพยานหลักฐานนั้น²² ดังนั้นลูกขุนเมื่อพิจารณาพยานหลักฐานของผู้ร่วมกระทำผิดเสร็จแล้ว ลูกขุนอาจลงโทษจำเลยและอาจยกฟ้องจำเลยร่วมได้²³

¹⁹ Downing v. United States (CCA 9th) 35 F2d 454

²⁰ State v. Wolcott, 21 Conn 272.

²¹ Tidwell v. State, 23 Ala App 409, 126 S0 186

²² Partlow v. State, 201 Ind 207, 166 NE 651.

²³ State v. Freeman (NC) Supra.

3. อันตรายของการรับฟังคำให้การของพยานผู้ร่วมกระทำผิด

บุคคลซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำผิดนั้นมีความเป็นอันตรายอยู่ในตัวเอง มีผู้กล่าวว่า พยานหลักฐานที่ได้มาจากผู้ร่วมกระทำผิดด้วยกันนั้น เป็นพยานที่ไม่เป็นกลาง เพราะผู้ร่วมกระทำผิดแต่ละคนอยู่ในอิทธิพลของความกลัวหรือความหวัง คือ กลัวว่าตนให้การว่าทำผิดก็จะต้องได้รับโทษ และหวังว่าถ้าตนให้การขัดท้อตว่าเป็นคนอื่นกระทำผิดก็อาจทำให้ตนเองรับโทษน้อยลงหรือพ้นโทษไปเลย²⁴

และมีผู้เห็นว่าคำให้การของพยานผู้ร่วมกระทำผิดมีอันตรายเนื่องจาก ผู้ร่วมกระทำผิดแต่ละคนต่างคนต่างก็ให้การด้วยความต้องการให้ตนเองพ้นความผิด จึงอาจให้การในชั้นศาลขัดท้อความผิดให้ผู้ร่วมกระทำผิดคนอื่นก็ได้ เพื่อแสดงว่าตนเองมิได้กระทำผิด²⁵

นอกจากนี้ยังมีผู้เห็นเช่นเดียวกันว่า คำขัดท้อของผู้ร่วมกระทำผิดด้วยกันนั้นอาจเป็นจริงก็ได้ ไม่เป็นจริงก็ได้ เพราะตามปกติคนเรามักจะป้ายความผิดไปให้คนอื่น ยิ่งเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาด้วยแล้ว ยิ่งมีเหตุผลที่น่าเชื่อว่าผู้ต้องหาจะให้การอย่างไรก็ได้หรือไม่ให้การก็ได้ เป็นสิทธิที่กฎหมายให้ไว้เป็นสากล ซึ่งเมื่อผู้ต้องหาให้การในฐานะเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญา ถ้ามีโอกาสป้ายความผิดไปให้คนอื่นได้ ก็จะฉวยโอกาสนั้นกระทำทันที²⁶

ในกฎหมายคอมมอนลอว์ ก็มีความเห็นว่าคำให้การของผู้ร่วมกระทำผิดที่ขัดท้อกันเองนั้นมีอันตราย ซึ่งผู้ร่วมกระทำผิดที่มาเป็นพยานอาจให้การผิดไปจากความจริง ทั้งนี้เพื่อ²⁷

1. เพื่อลดความมีส่วนเกี่ยวข้องของตัวเองในการกระทำผิด
- ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากว่า ผู้มีส่วนร่วมในการกระทำผิด เมื่อมีโอกาสมาเป็น

²⁴ เข็มชัย ชุตินวงศ์, คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน, หน้า 237

²⁵ จิตติ เจริญจำ, พยานในคดีอาญา, หน้า 90

²⁶ สมพร พรหมนิตาร, พยานหลักฐานคดีอาญา, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม , 2537) , หน้า 152

²⁷ Richard May, Criminal Evidence, Third edition (London : Sweet & Maxwell, 1995) , p 455.

พยานในคดี อันอาจเนื่องมาจาก อัยการได้ออกคำสั่งไม่ฟ้อง (nolle prosequi) หรือผู้นั้นถูกยกฟ้อง หรือเมื่อผู้นั้นได้สารภาพผิด หรือเมื่อได้รับการแยกพิจารณาดีออกจากกัน

ผู้มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด เมื่อมีโอกาสในการให้การเป็นพยานในคดี ก็อาจให้การที่ลดความผิดของตัวเองให้มาก เพราะจะทำให้ตัวเองได้รับประโยชน์จากการให้การ เพราะเมื่อลดความผิดตัวเองลงโอกาสที่จะได้รับโทษน้อยลงก็มีมาก

2. เพื่อขยายหรือเพิ่มความผิดให้บุคคลอื่น

เมื่อผู้มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดได้ให้การเป็นพยานเขาอาจให้การโดยเป็นการเพิ่มความผิดให้บุคคลที่เป็นผู้ร่วมกระทำความผิดด้วยกัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดความผิดของตัวเองให้ลดน้อยลง ผู้ร่วมกระทำความผิดได้ใส่ความบุคคลอื่นให้มีความผิดเกินความจริง ก็เพราะหวังว่าตนเองจะได้รับโทษที่น้อยลง

นอกจากนี้ผู้รวบรวมอันตรายของคำให้การของพยานซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดไว้ดังนี้²⁸

1) เมื่อบุคคลหนึ่งถูกค้นพบว่าเป็นผู้กระทำความผิด บุคคลนั้นอาจจะได้รับโทษที่น้อยลง เนื่องจากเป็นรางวัลที่จะได้รับเนื่องจากยอมเป็นพยานให้อัยการ นอกจากนี้ยังพบว่าตัวบุคคลซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดอาจให้การโดยเอาใจพนักงานอัยการ โดยให้การใส่ร้ายบุคคลอื่น ๆ มากเกินความเป็นจริง

ในคดี R v Farler มีอันตรายเกิดขึ้นเมื่อบุคคลหนึ่งถูกสืบสวนว่ามีความผิดจริง บุคคลนั้นก็เลือกที่จะไม่ต้องรับโทษโดยการกล่าวโทษอย่างผิด ๆ ต่อบุคคลอื่น²⁹

2) อันตรายในข้อนี้ คือ บุคคลจะทำให้ตัวเองบริสุทธิ์โดยการลดส่วนที่เกี่ยวข้องของตนให้น้อยที่สุด และโยนความผิดไปให้บุคคลอื่น

3) บุคคลซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดมักจะเป็นเพื่อนกับบุคคลที่ร่วมกระทำความผิดกับตัวเขาดังนั้นเขาอาจจะให้การช่วยเหลือเพื่อนเพื่อที่เพื่อนของเขาจะไม่ต้องรับโทษ

²⁸ J.D. Heydon, *Evidence Case & Materials*, third edition (London : Butterworth, 1991) , P 91.

²⁹ R v farler (1837) 8C &P 106 at 108.

4) บุคคลอาจถูกแจ้งความให้จับหรือดำเนินคดี บุคคลนั้นด้วยเจตนาร้ายและต้องการแก้แค้นก็จะกล่าวหาผู้แจ้งความว่ามีส่วนร่วมในการกระทำความผิดด้วย Pollock ได้กล่าวไว้ในคดี Robinson³⁰ ว่าเป็นอันตรายอย่างมากที่จะลงโทษบุคคลโดยพยานหลักฐานที่ได้รับทั้งหมดมาจากใคร เพราะโจรต้องเจ็บใจและด้วยเจตนาร้าย หรือต้องการแก้แค้นก็จะกล่าวโทษผู้ให้ข่าวนั้นด้วย

5) เป็นความคิดในคดีเก่า ๆ เกี่ยวกับความผิดทางศีลธรรมของพยาน (Moral guilt of the witness) ซึ่งทำให้บุคคลนั้นไม่น่าเชื่อถือในการที่บุคคลนั้นรับสารภาพหรือบุคคลนั้นได้พิสูจน์ในคดีอาญาโดยการให้การเป็นพยานแต่ก็ไม่น่าเชื่อถือเพราะในความเห็นในอดีต เห็นว่าพยานผู้ร่วมกระทำผิดไม่สมควรที่จะมาเป็นพยาน เพราะมีแนวโน้มที่จะให้การโดยลดความผิดของตัวเองและโยนความผิดไปให้บุคคลอื่น

อันตรายที่มีอยู่ในคำให้การของพยานผู้ร่วมกระทำผิด ได้ปรากฏมากขึ้น เนื่องจากผู้ร่วมกระทำผิดได้มีความคุ้นเคยกับรายละเอียดในคดี ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่จะจัดเตรียมคำให้การที่เป็นเท็จได้ง่าย ซึ่งหากรับฟังโดยไม่ระมัดระวัง อาจทำให้คำให้การที่เป็นเท็จกลายเป็นความจริงได้ ด้วยเหตุผลนี้ ศาลจึงต้องการพยานประกอบที่จะมาฟังประกอบกับพยานผู้ร่วมกระทำผิด

4. หลักเรื่องพยานประกอบของผู้ร่วมกระทำผิด (Corroboration of Accomplice)

โดยปกติธรรมดา พยานหลักฐานของบุคคลเพียงหนึ่งคนก็เพียงพอที่จะพิสูจน์ถึงประเด็นในคดีได้แล้ว ลูกขุน หรือ ผู้พิพากษา โดยกฎพื้นฐาน (General rule) แล้วสามารถมีคำตัดสินโดยอาศัยพยานหลักฐานจากพยานบุคคลที่มีความสามารถในการเป็นพยานเพียงหนึ่งคนก็เพียงพอ

³⁰ (1864) AF&F 43.

อย่างไรก็ตามในกฎหมายคอมมอนลอว์ ได้มีการสร้างกฎที่ว่าต้องมีพยานหลักฐานอื่นๆ มาประกอบกับพยานหลักฐานชิ้นหนึ่ง พยานหลักฐานที่มารับรองนี้เรียกว่า พยานประกอบ และกฎนี้ก็เรียกว่า "Corroboration rules "

คำว่า "พยานหลักฐานประกอบ" นี้หมายถึงพยานหลักฐานที่จะมารับรอง (Confirm) สนับสนุน (Supports) หรือช่วยให้มีน้ำหนัก (Strengthens) ต่อพยานหลักฐานอื่น³¹

จุดประสงค์ของกฎนี้ พยานประกอบยังหมายถึงว่าเป็นพยานอิสระ (independent evidence) ที่จะชี้ว่าจำเลยได้กระทำผิดในข้อหาที่จำเลยได้ถูกฟ้อง

4.1 เหตุผลในการต้องมีกฎเรื่องพยานประกอบของผู้ร่วมกระทำผิด (Corroboration of Accomplice)

กฎของผู้ร่วมกระทำผิด (The accomplice rule) มีความซับซ้อนมากในการที่จะให้คำเตือนเรื่องพยานหลักฐานประกอบ จะมีปัญหาสำหรับลูกขุนว่า พยานบุคคลนั้นเป็นผู้ร่วมกระทำผิดหรือไม่ ซึ่งลูกขุนจะต้องพิจารณาถึงสถานะของผู้ร่วมกระทำผิดก่อนเป็นอันดับแรก³²

ผู้พิพากษาจะต้องอธิบายว่าใครคือผู้ร่วมกระทำผิดตามกฎหมายและลูกขุนจะต้องถูกเตือนว่าจะต้องมีพยานหลักฐานมาประกอบถ้าพยานบุคคลนั้นเป็นผู้ร่วมกระทำผิด อีกทั้งผู้พิพากษาจะต้องอธิบายถึงอันตรายในความน่าเชื่อถือของพยานผู้เป็นผู้ร่วมกระทำผิด

อย่างไรก็ตามถ้าลูกขุนเชื่อมั่นว่าพยานบุคคลนั้นพูดความจริงลูกขุนสามารถตัดสินได้โดยไม่ต้องมีพยานหลักฐานประกอบ³³

³¹ Richard May, Criminal Evidence. p 455.

³² Ian Dennis , "Corroboration Requirements Reconsidered ." The criminal law Review (May 1984): 322.

³³ Thorne (1975) 66 App.p 6 .

เหตุผลที่มีประเพณีในเรื่องความต้องการพยานหลักฐานประกอบนี้มีพื้นฐานมาจากความต้องการในการปกป้องจำเลย จากพยานหลักฐานที่ผิดพลาด

โดยมีความคิดว่าผู้ร่วมกระทำผิดอาจโกหกด้วยเหตุผลหลาย ๆ ประการ ดังนี้

1. ผู้ร่วมกระทำผิดอาจพยายามลดความผิดของตัวเองให้น้อยลงโดยการเพิ่มความผิดให้กับจำเลย
2. ผู้ร่วมกระทำผิด อาจให้การปรักปรำจำเลยด้วยเจตนาร้ายหรือเพราะความพยาบาท
3. ผู้ร่วมกระทำผิด เป็นผู้ที่น่าสงสัยว่าอาจถูกชักชวนให้ ให้การเป็นพยานรัฐ เพื่อแลกกับความคุ้มครองของรัฐ (promise of immunity)
4. ผู้ร่วมกระทำผิด ยอมเป็นพยานรัฐ เพื่อให้ถูกตั้งข้อหาน้อยลงหรือเพื่อให้ได้รับการปล่อยตัวจากการที่จำเลยถูกพิพากษาลงโทษ

พยานหลักฐานประกอบของผู้ร่วมกระทำผิด จึงเกิดขึ้นเนื่องจากนักกฎหมายมีความคิดว่า พยานซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำผิด เป็นพยานที่มีอคติ และมีความน่าสงสัยในเรื่องความน่าเชื่อถือ (Credibility)

มีข้อคิดว่าควรเชื่อคำเบิกความของพยานผู้ร่วมกระทำผิด เพียงเพราะเขาได้สาบานแล้วหรือ อีกทั้งคำให้การของพยานผู้ร่วมกระทำผิดนั้นยากที่จะจับผิดได้ เพราะตัวผู้ร่วมกระทำผิดเองได้มีส่วนเกี่ยวข้องในเหตุการณ์แต่ผู้เดียวย่อมจะเล่าเหตุการณ์ได้อย่างแนบเนียน ถ้าผู้ร่วมกระทำผิดโกหกจึงยากที่จะรู้ว่าเขาได้โกหก ดังนั้นแนวคิดที่ว่าคำขัดทอดของผู้ร่วมกระทำผิดจะต้องมีพยานหลักฐานประกอบมาประกอบ คำขัดทอดจึงเกิดขึ้น

กฎเรื่องพยานประกอบของผู้ร่วมกระทำผิด มีหลักว่า เมื่อผู้ร่วมกระทำผิดได้ถูกเรียกให้เข้ามาเป็นพยานโจทก์ ลูกขุนจะต้องถูกเตือนว่าเขาเป็นผู้ร่วมกระทำผิด และจะเป็นอันตรายหากลูกขุนจะตัดสินว่า จำเลยกระทำผิดโดยอาศัยพยานซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำผิดเพียงลำพังโดยปราศจากพยานประกอบ³⁴

แต่แม้ว่าจะมีคำเตือนแล้วก็ตาม ลูกขุนยังมีอิสระที่จะไม่เห็นด้วยกับคำเตือนและ

³⁴ Rupert Cross , Cross on Evidence , p. 229 , Rv Baskerville (1916).

ลูกขุนสามารถที่จะมีคำตัดสินว่า จำเลยมีความผิดจากพยานซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำผิดนั้นได้แม้จะไม่มีพยานประกอบ³⁵

ในประเทศอังกฤษ ถือว่า คำเตือนในเรื่องพยานประกอบของผู้ร่วมกระทำผิด เป็นสิ่งที่ต้องกระทำ (a warning is mandatory) ในคดี Davies v Ppp.³⁶

ในคำพิพากษาก็วินิจฉัยว่า กฎนี้แต่เดิมเป็นกฎแห่งระเบียบแบบแผน แต่ตอนนี้คือกฎที่ต้องกระทำตามกฎหมาย (this rule , although a rule of practice, now has the force of a rule of law)

4.2 ลักษณะของพยานหลักฐานประกอบของผู้ร่วมกระทำผิด

กฎธรรมดาก็คือ พยานหลักฐานประกอบจะต้องเป็นพยานยืนยันอิสระที่จะชี้ว่า จำเลยในคดีอาญาได้กระทำผิด³⁷ (The corroborative evidence must be independent evidence which implicates the defendant in the crime charged)

อย่างไรก็ตามมีกฎ 3 ประการที่จะอธิบายถึง ลักษณะของพยานหลักฐานประกอบของผู้ร่วมกระทำผิด

1. ผู้ร่วมกระทำผิดไม่สามารถเป็นพยานประกอบซึ่งกันและกันได้กฎนี้สามารถอธิบายได้ว่า พยานหลักฐานประกอบต้องมาจากที่มาที่ไม่มีความต่างพร้อย (the corroborative evidence must come from an untainted source) จุดประสงค์ของกฎนี้ก็คือต้องการป้องกันอันตรายจากการที่ผู้ร่วมกระทำผิดสองคนอาจสมคบกันเพื่อสร้างเรื่องเท็จในการใส่ร้ายจำเลย หรือทำให้โทษร้ายแรงขึ้นมากกว่าความเป็นจริง

2. พยานหลักฐานประกอบไม่จำเป็นต้องบอกรายละเอียดทุกอย่างเพียงแต่ช่วยยืนยันว่าจำเลยได้กระทำความผิดก็เพียงพอแล้ว

³⁵ John Andrews, *Criminal Evidence* , p. 245.

³⁶ Davies v Dpp. (1954) A.C. 378.

³⁷ Richard May , *Criminal Evidence* , second edition , (London: Sweet & Maxwell, 1990) ,

3. พยานหลักฐานประกอบที่ชี้ว่าจำเลยคนหนึ่งกระทำความผิดไม่สามารถเป็นพยานหลักฐานที่ชี้ให้เห็นว่าจำเลยอีกคนหนึ่งกระทำความผิดได้

ในคดี Jenkins³⁸ The learned Baron กล่าวว่าเมื่อพยานบุคคลที่มีความน่าสงสัยได้ให้การขัดทอดนักโทษ 2 คน พยานหลักฐานประกอบที่จะมายืนยันคำพูดของเขา ถึงความผิดของจำเลยคนหนึ่ง พยานหลักฐานประกอบนั้นไม่สามารถนำมายืนยันความผิดของจำเลยอีกคนหนึ่งได้ เพราะเป็นการไม่ยุติธรรมที่จะใช้พยานหลักฐานประกอบนั้นกับจำเลยอีกคนหนึ่ง

ในประเทศสหรัฐอเมริกา ข้อกำหนดในเรื่องพยานหลักฐานประกอบของผู้ร่วมกระทำผิด ยังเป็นเพียงความเห็นและหลักปฏิบัติ (Rule of Practice) เท่านั้น ยังไม่ได้ชื่อว่าเป็นหลักกฎหมาย (Rule of law) แต่อย่างไร ยกเว้นในบางรัฐของสหรัฐอเมริกา เท่านั้นที่บัญญัติเป็นกฎหมาย³⁹

ซึ่งมีการวางหลักในเรื่องพยานหลักฐานประกอบไว้คือ

1. จะต้องไม่ใช่คำให้การของพยานผู้ร่วมกระทำผิดคนอื่น แต่อาจเกิดจากคำให้การของจำเลยเอง เช่น คำรับสารภาพก็ได้
2. จะต้องยืนยันคำให้การของผู้ร่วมกระทำผิดในเรื่องเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา หรือต้องเกี่ยวข้องกับความผิดนั้นหรือสามารถชี้ให้เห็นถึงการกระทำของผู้กระทำผิดได้ แต่พยานหลักฐานประกอบนี้ไม่จำเป็นต้องยืนยันคำให้การทุกส่วนของผู้ร่วมกระทำผิด เพียงแต่สามารถยืนยันในส่วนที่เป็นสาระสำคัญก็เพียงพอแล้ว

พยานหลักฐานประกอบ สามารถยกตัวอย่างได้ เช่น ลายนิ้วมือของจำเลย , จำเลยหลบหนี, จำเลยครอบครองทรัพย์สินที่พัวพันกับการกระทำผิดที่ถูกฟ้อง , จำเลยอยู่ในที่เกิดเหตุ หรือใกล้ที่เกิดเหตุในขณะที่มีการกระทำความผิดโดยจำเลยมีพฤติการณ์ที่น่าสงสัย เป็นต้น⁴⁰

³⁸ Ibid , (1845) 1 Cox . c c. 177.

³⁹ Charles E. Torcia, Wharton's Criminal Evidence Thirteenth edition (NewYork : The Lawyer Cooperative publishing company, 1973), p.365.

⁴⁰ Ibid. p. 368.

นอกจากนั้นพยานหลักฐานประกอบ จะต้องสนับสนุนความถูกต้องของพยานหลักฐานของผู้ร่วมกระทำผิด เช่น แสดงให้เห็นว่า ผู้ร่วมกระทำผิดมีความผิดเล็กน้อย และรู้สึกสำนึกผิดโดยการช่วยเหลือตำรวจโดยให้ข้อมูล⁴¹

5. หลักเรื่องพยานผู้ร่วมกระทำผิด (An accomplice evidence rule)

กฎหมายคอมมอนลอว์ ได้วางหลักในเรื่องพยานผู้ร่วมกระทำผิด (Accomplice Evidence) โดยคดี Davies v. Dpp. House of Lords ได้วางหลักว่า ลูกขุนจะได้รับการเตือนถึงแม้ว่าลูกขุนสามารถที่จะลงโทษผู้กระทำผิดได้โดยอาศัยพยานหลักฐานของผู้ร่วมกระทำผิดก็ตาม แต่จะเป็นอันตรายอย่างมากถ้าหากไม่มีพยานหลักฐานอื่นมาประกอบ⁴² ซึ่งเรียกว่าเป็นการเตือนในกรณีที่พยานเป็นผู้ร่วมกระทำผิด (Accomplice Warning)

การที่ศาลไม่เตือนลูกขุนเช่นว่านี้ จะมีผลให้ศาลอุทธรณ์กลับคำตัดสินลงโทษได้ แต่หากเข้าข้อยกเว้นตามบทบัญญัติมาตรา 2 (1) ของ The English Criminal Appeal Act 1965 จะมีความหมายว่า ศาลอุทธรณ์อาจจะยกอุทธรณ์ได้ หากศาลเห็นว่าไม่มีการกระทำที่เป็นการไม่ยุติธรรมเกิดขึ้น

ต่อมามีความเห็นว่าหลักในเรื่องพยานผู้ร่วมกระทำผิด ซึ่งจะต้องมีการเตือนในเรื่องพยานหลักฐานประกอบนั้น ควรเป็นเรื่องของดุลพินิจและทางปฏิบัติของศาล การละเว้นไม่เตือนจึงไม่ใช่สาระสำคัญอันจะทำให้มีผลต่อการลงโทษ ความเห็นที่สองนี้จึงมีความเห็นว่าผู้พิพากษาควรมีอิสระในการตัดสินใจที่จะให้คำเตือนหรือไม่ก็ได้

คณะกรรมการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายอาญาของอังกฤษ

(The English Criminal Law Revision Committee) ได้ให้ความเห็นว่า หลักในคดี Davies v Dpp. ควรจะยกเลิก และใช้หลักดุลพินิจของศาลในความเห็นที่สองแทน

⁴¹ Glanville Williams, "Corroboration – Accomplices", Crim L.Rev. (September 1962) : 591.

⁴² J.D. Heydon, "The Corroboration of Accomplices " Crim. L.Rev. 268 (May 1973) . Davies v Dpp. (1916) A.C. 378

คณะกรรมการได้ให้เหตุผล 2 ประการคือ

1. เนื่องจากความไม่แน่นอนและความเหมาะสมของคำจำกัดความคำว่า " ผู้ร่วมกระทำผิด "
2. พยานผู้ร่วมกระทำผิดไม่ได้เป็นอันตรายเสมอไป

5.1 ปัญหาในเรื่องคำจำกัดความคำว่า "ผู้ร่วมกระทำผิด"

ในกฎหมายคอมมอนลอว์ มีปัญหาในเรื่องความหมายของคำว่า "ผู้ร่วมกระทำผิด" เนื่องจากกฎหมายมีลักษณะขัดแย้งกัน โดยพยานหลักฐานจากบุคคลที่ไม่น่าเชื่อถือ ซึ่งเป็นอันตรายหากถูกขุ่นรับฟังโดยไม่มีพยานหลักฐานประกอบแต่กลับไม่มีการบังคับให้ผู้พิพากษาต้องมีคำสั่งเตือนลูกขุน เหตุผลที่ไม่กฎหมายบังคับเนื่องจากยังมีความสับสนว่า พยานบุคคลที่ไม่น่าเชื่อถือนั้น อยู่ในความหมายของคำว่า "ผู้ร่วมกระทำผิด" หรือไม่

1) จำเลยร่วมคือ "ผู้ร่วมกระทำผิด" (accomplice) หรือไม่

ในคดี Davies v Dpp. ซึ่งเป็นคดีที่วางหลักเรื่องพยานผู้ร่วมกระทำผิด (accomplice evidence) นั้นได้ให้ความหมายของคำว่า ผู้ร่วมกระทำผิด (Accomplice) ซึ่งสรุปเป็น 3 ชนิดคือ

1. บุคคลที่มีส่วนร่วมในการประกอบอาชญากรรม (ไม่ว่าจะเป็นการ หรือ ผู้สนับสนุน , ผู้แนะนำ หรือผู้จัดหา)
 2. ผู้รับของโจร
 3. ผู้มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดอื่นที่จำเลยให้การพาดพิงและพยานหลักฐานความผิดอื่น ๆ จะถูกยอมรับเข้ามาในสำนวนเพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลยในคดีนี้
- ความหมายของผู้ร่วมกระทำผิดในคดี Davies นี้ มีความหมายเฉพาะพยานบุคคลที่มาเป็นพยานรัฐเท่านั้น แต่ไม่รวมถึงจำเลยร่วมแต่อย่างใด

มีผู้กล่าวว่า จำเลยร่วม (Co - accused) ผู้ซึ่งได้ให้พยานหลักฐานเพื่อแก้ต่างให้แก่ตนเองแต่ปรากฏว่า เป็นการกล่าวหาขัดทอด จำเลยอีกคนหนึ่งนั้น จำเลยร่วมไม่ใช่

ผู้ร่วมกระทำผิด และไม่อยู่ในข้อกำหนดเรื่องพยานประกอบของผู้ร่วมกระทำผิด แม้ว่าแรงจูงใจของจำเลยร่วมในการกระทำผิดอาจรุนแรงกว่าแรงจูงใจในการกระทำผิดของพยานใด ๆ ซึ่งถูกเรียกให้เข้ามาในคดีโดยโจทก์⁴³ (Co – Defendants are not regarded as accomplice within this rule , even though their motives for falsehood may be stronger than those of any witness called for the prosecution)

คดี Loveridge⁴⁴ ได้ตัดสินไว้ว่าศาลไม่มีความจำเป็นต้องเตือนลูกขุน ในคดีที่มีข้อเท็จจริง พี่น้องสองคนถูกพบว่ามีความผิดในการสมคบกันขโมยของ ในระหว่างการพิจารณาคดีทั้งสองคนได้อ้างข้อต่อสู้ที่แตกต่างกัน ต่อมาทั้งคู่ได้อุทธรณ์ หนึ่งในจำนวนพี่น้อง (Frederick) ได้อุทธรณ์ว่า ผู้พิพากษาได้ผิดพลาดโดยไม่มีคำสั่งเตือนลูกขุนให้ทราบว่า ต้องมีพยานหลักฐานประกอบ มาประกอบหลักฐานที่พี่ชายของเขา (Christopher) ได้ให้การกล่าวโทษต่อเขา

คำอุทธรณ์ได้ถูกยกไป โดยศาลพิพากษาว่า เมื่อจำเลยได้ให้การขัดทอดจำเลยด้วยกัน คำเตือนในเรื่องพยานหลักฐานประกอบนั้นไม่มีความจำเป็น ซึ่งจะเห็นได้ว่าแนวคิดของศาลเห็นว่า จำเลยร่วมไม่อยู่ในความหมายของคำว่า ผู้ร่วมกระทำผิด ดังนั้นจึงไม่ต้องมีคำเตือนให้แก่ลูกขุน

แต่ในคดี Prater⁴⁵ ซึ่งมีข้อเท็จจริงในคดีว่า Prater, Welham และคนอื่น ๆ ถูกฟ้องในข้อหาสมคบกันฉ้อโกง Welham ได้ให้การเป็นพยานและได้ขัดทอด Prater ในคดีนี้ไม่มีคำเตือนในเรื่องพยานหลักฐานประกอบให้แก่ลูกขุน และ Prater ถูกศาลพิพากษาลงโทษคดีได้มีการอุทธรณ์

Edmund Davies LJ ได้กล่าวในคำพิพากษาในศาล Court of Criminal Appeal ว่า “ศาลยอมรับว่าในแบบแผนแล้วเป็นที่ต้องการว่าควรจะมีคำเตือนในกรณีที่จำเลยคน

⁴³ G.D. Nokes, *An Introduction to Evidence* , p. 509.

⁴⁴ P.B. Carter, *Cases and Statutes on Evidence*. Second Edition , (London : Sweet & Maxwell , 1990) , P. 198 , Rv Loveridge(1983) 76 Cr. App. R. 125 (C.A.).

⁴⁵ RvPrater (1960) 2 Q B. 464 P.200

หนึ่งให้การขัดทอดจำเลยอีกคนหนึ่ง เพราะเขาอาจเป็นพยานที่มีจุดประสงค์ที่ต้องการที่จะเอาตัวรอด”

ในคดี Prater เป็นคดีแรกที่วางหลักว่าจำเลยที่จะต้องมีการแก้ลูกขุนในกรณีที่จำเลยให้การขัดทอดจำเลยอีกคนหนึ่งว่าจะต้องมีพยานหลักฐานประกอบ

แต่ศาลก็ไม่ได้กล่าวว่าเป็นบทบังคับที่จำเลยต้องมีการแก้ลูกขุน โดยผู้พิพากษากล่าวว่า “คำเตือนในคดีเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาแต่ไม่ใช่สิ่งที่เป็กฎหมายว่าจะต้องเตือนกรณีที่จำเลยให้การขัดทอดจำเลยอีกคนหนึ่ง”

ปัจจุบันนี้ศาลในประเทศอังกฤษ ได้มีแนวคิดว่าการคดีที่จำเลยให้การขัดทอดจำเลยอีกคนหนึ่งนั้น ผู้พิพากษาควรให้คำเตือนแก้ลูกขุนโดยถือว่าเป็นดุลพินิจที่สำคัญ (matter of discretion) ซึ่งในคดี R v Bagley⁴⁶ ผู้พิพากษาในคดี Bagley ได้ให้คำเตือนในเรื่องพยานประกอบกรณีที่จำเลยร่วมได้ให้การขัดทอดจำเลยด้วยกัน ซึ่งเป็นการวางหลักตามคดี Prater

2. ปัญหาว่า “พยานที่มีความต่างพร้อย” (the tainted witness)

อยู่ในความหมายของคำว่า “ผู้ร่วมกระทำผิด” (accomplice) หรือไม่

นอกจากจำเลยร่วม จะมีปัญหาในการตีความว่าเป็นผู้ร่วมกระทำผิดในความหมายของกฎหมายคอมมอนลอว์แล้วหรือไม่ ยังมีพยานบุคคลอีกชนิดหนึ่งที่เรียกรวมกันว่า เป็น “พยานที่มีความต่างพร้อย” (The tainted witness) ซึ่งพยานที่มีความต่างพร้อยนี้ หมายความว่า เป็นพยานบุคคลที่มีผลประโยชน์ส่วนตัวในการให้การแก้คดี ดังนั้นจึงอาจให้การที่ไม่ตรงต่อความจริงเพื่อให้ตนเองได้รับผลประโยชน์มากที่สุด

พยานบุคคลที่มีความต่างพร้อยนี้ หากถือว่าเป็นผู้ร่วมกระทำผิดตามกฎหมายคอมมอนลอว์แล้ว ผู้พิพากษาจะต้องให้คำเตือนแก้ลูกขุนว่าต้องมีพยานประกอบมาประกอบพยานชนิดนี้ หากไม่ให้คำเตือนก็จะทำให้คำตัดสินถูกยกในชั้นศาลอุทธรณ์ได้

⁴⁶ Carolyn Yates, "Accomplice Evidence", Crim. L. Rev. 214, 219 (April 1984). Rv Bagley (1980). L.R. 572.

แต่ในคดี *Davies v DPP* ซึ่งถือว่าเป็นคำพิพากษาที่เป็นบรรทัดฐานในเรื่องความหมายของคำว่า "ผู้ร่วมกระทำผิด" ไม่ได้กล่าวถึงพยานที่มีความต่างพร้อยเลย ดังนั้นจึงไม่ถือว่า พยานที่มีความต่างพร้อยจะเป็นผู้ร่วมกระทำผิด อันจะทำให้ผู้พิพากษามีหน้าที่ที่ต้องเตือนลูกขุนว่าการจะตัดสินใจลงโทษจำเลยจะต้องมีพยานประกอบ

พยานที่มีความต่างพร้อย (The tainted witness) สามารถแบ่งเป็น 3 ชนิดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ

1. พยานบุคคลที่มีผลประโยชน์ส่วนตัวที่ต้องเอาตัวรอด (have an interest of their own to serve)
2. พยานบุคคลที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับอยู่ด้วย (have an axe to grind)
3. พยานบุคคลที่มีแรงจูงใจที่ไม่สมควร (are tainted by an improper motive)

แม้ว่าพยานที่มีความต่างพร้อยเหล่านี้จะไม่ถือว่าเป็นผู้ร่วมกระทำผิดตามกฎหมายคอมมอนลอว์ ก็ตาม แต่มีแนวคำพิพากษาของศาลในประเทศอังกฤษที่ถือว่า ถ้าพยานมีจุดประสงค์ในการเอาตัวรอด คำเตือนให้ระวังในกรณีไม่มีพยานประกอบควรจะมี

ดังเช่น คดี *prater* ซึ่ง *Edmund Davies*⁷⁵ ได้มีคำพิพากษาว่า "ไม่ว่า *Welham* ซึ่งเป็นพยานในคดี จะเป็นผู้ร่วมกระทำผิดหรือไม่ก็ตาม เมื่อ *Welham* มีจุดประสงค์ในการเอาตัวรอด (having some purpose of his own to serve) คำเตือนให้ระวังกรณีไม่มีพยานประกอบยังคงมีความจำเป็น"

ในคดี *R v Carey and William*⁷⁶ ลูกขุนควรพิจารณาว่า *Cumpsty senior* หรือลูกชายของเขาเป็นผู้กระทำผิด หรือเป็นบุคคลที่มีจุดประสงค์ในการเอาตัวรอด (had their own interests to serve) หรือไม่ ถ้าหากว่าเป็นพยานชนิดที่ว่านี้ไม่ว่าจะเป็นผู้ร่วมกระทำผิดหรือ

⁷⁵ Carolyn Yates, "Accomplice Evidence", p.216, *Rv Prater*(1960), 2 QB. 764 at 465.

⁷⁶ *R v Carey and Williams* 52 Cr. App. R. 305

เป็นบุคคลที่มีจุดประสงค์ในการเอาตัวรอดก็ตาม ลูกขุนจะต้องถูกแจ้งให้ทราบว่าเป็นอันตรายที่จะมีคำพิพากษาโดยใช้พยานชนิดนี้โดยไม่มีพยานประกอบอื่นมาประกอบ

นอกจากนี้ยังมีคดี D.P.P. v Kilbourne⁷⁷ ซึ่ง Lord Hailsham ได้สนับสนุนโดยกล่าวว่า "ผู้พิพากษาควรฉลาดที่จะให้คำเตือนแก่ลูกขุนกรณีพยานในคดีนั้นเป็นพยานที่อาจมีเหตุผลที่ต้องการจะเอาตัวรอด (have some purpose of his own to serve) โดยการให้การที่ไม่ถูกต้อง"

ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าพยานที่มีความต่างพร้อมนี้จะไม่อยู่ในความหมายของคำว่า ผู้ร่วมกระทำผิดก็ตาม แต่ก็มีแนวคำพิพากษาฎีกา ของอังกฤษกล่าวว่า ถ้าหากพยานเป็นผู้มีผลประโยชน์ส่วนตัวเกี่ยวข้องกับคดี คำเตือนให้ระวังกรณีที่ไม่มีพยานประกอบควรจะมีให้แก่ลูกขุน ซึ่งเป็นแนวบรรทัดฐานที่ถูกต้องเนื่องจากเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม เพราะพยานที่มีความต่างพร้อมก็มีอันตรายในเรื่องการเบี่ยงความที่ผิดไปจากความเป็นจริง ไม่น้อยไปกว่าพยานซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำผิด

นอกจากในประเทศอังกฤษแล้ว ศาลในประเทศอื่น ๆ ในระบบคอมมอนลอว์ก็มีความเห็นเช่นเดียวกันว่า ความหมายของคำว่า "ผู้ร่วมกระทำผิด" นั้นแคบเกินไปซึ่ง Heydon⁵⁰ ได้ให้ความเห็นว่า กฎในเรื่องผู้ร่วมกระทำผิด (accomplice rule) แคบเกินไป เพราะมีพยานบุคคลที่ไม่ได้อยู่ในคำจำกัดความของคำว่า "ผู้ร่วมกระทำผิด" แต่ก็มีอันตรายไม่น้อยไปกว่าผู้ร่วมกระทำผิด ตามที่กฎหมายคอมมอนลอว์ยึดถืออยู่ เช่น กรณีที่จำเลยให้การขัดทอดจำเลยด้วยกันเองหรือกรณีที่มีผู้ซึ่งมีจุดประสงค์ในการเอาตัวรอดได้ให้การใส่ร้ายจำเลย

ในประเทศแคนาดา ในคดี Vetrovec v.R.⁵¹ Dicksun J ผู้พิพากษาในศาล Supreme Court ได้กล่าวว่า "ศาลได้ตัดสินว่า ไม่มีความหมายที่จะมาจำกัดความคำว่า "ผู้ร่วม

⁷⁷ D.P.P. v Kilbourne (1973) 1 All E.R. 440

⁵⁰ J.D. Heydon, *Evidence Case & Materials*, third edition (London : Butterworths , 1991), p.94.

⁵¹ P.B Carter, *Cases and Statutes on Evidence* , p. 199 . Vetrovec v.R. (1982) 136 D.L.R.(3d) 8 g.

กระทำผิด" ผู้ร่วมกระทำผิดคือบุคคลที่ถือว่าเป็นพยานบุคคลทั่ว ๆ ไปที่ให้การในคดีอาญา ถ้าผู้ร่วมกระทำผิดได้เบิกความในศาล ก็จะต้องบังคับใช้ตามกฎธรรมดา (the general rules)"

ซึ่งหมายความว่า ศาลในประเทศแคนาดาไม่ต้องการจำกัดความหมายของคำว่า "ผู้ร่วมกระทำผิด" เนื่องจากหากจำกัดความหมาย ก็จะทำให้ผู้พิพากษาไม่อาจเตือนลูกขุนถึงเรื่องพยานประกอบในกรณีที่พยานบุคคลซึ่งมีความไม่น่าเชื่อถือ แต่ไม่ได้อยู่ในความหมายของคำว่า ผู้ร่วมกระทำผิดได้ ซึ่งจะทำให้จำเลยไม่ได้รับความยุติธรรม

ในประเทศออสเตรเลีย ในคดี *Mc Nee v Kay*⁵² Sholl J ผู้พิพากษาได้ให้ความเห็นว่า ความหมายของคำว่า ผู้ร่วมกระทำผิด ควรจะกว้างขึ้นกว่าความหมายในคดี *Davies* โดยกล่าวว่า "ผู้ร่วมกระทำผิด ในกฎหมายคอมมอนลอว์ คือผู้ที่ถูกฟ้องในคดีที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับคดีที่ฟ้องจำเลยไม่ว่าจะถูกฟ้องในความผิดฐานเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมถึงผู้ที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว แต่มีความเป็นไปได้ว่า ผู้นั้นจะขยายความ เกินจริงหรือปลอมหลักฐานขึ้นเพื่อให้จำเลยมีความผิด"

เมื่อได้พิจารณาถึงปัญหาในเรื่องความหมายของคำว่า "ผู้ร่วมกระทำผิด" แล้วลำดับต่อมาจะได้พิจารณาถึง เหตุผลของคณะกรรมการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายอาญาของอังกฤษ ที่ให้เหตุผลว่า พยานผู้ร่วมกระทำผิดไม่ได้เป็นอันตรายเสมอไป

5.2 พยานผู้ร่วมกระทำผิดให้การเป็นประโยชน์ต่อจำเลย

มีแนวคำพิพากษาศาลอังกฤษตัดสินไว้ว่า ไม่จำเป็นที่ศาลจะต้องให้คำเตือนแก่ลูกขุน ในกรณีที่จำเลยเป็นผู้ร่วมกระทำผิดเสมอไป เนื่องจากหากในคดีนั้นผู้ร่วมกระทำผิด ให้การเป็นประโยชน์ต่อจำเลย ผู้พิพากษาสามารถมีอำนาจตัดสินใจว่า จะไม่มีคำเตือนในเรื่องพยานประกอบแก่ลูกขุน เช่น คดี *R v Anthony*⁵³ และ *R v Peach*⁵⁴

⁵² *Mc Nee v Kay* (1953) V.L.R. 520 (S.L.Vict. , Australia)

⁵³ J.D. Heydon , *Evidence Cases & Materials* , p. 95 , *Rv Anthony* (1962) VR 440.

⁵⁴ *R v Peach* (1974) Crim LR 245 CA.

ในคดี R v Peach พยานบุคคลในคดีนี้เป็นผู้ร่วมกระทำผิด ซึ่งตามปกติเป็นหน้าที่ของผู้พิพากษาที่จะมีคำสั่งแก่ลูกขุนว่า พยานบุคคลผู้นี้เป็นผู้ร่วมกระทำผิด และพยานหลักฐานที่มาจากพยานซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำผิดก็ต้องการพยานหลักฐานประกอบ

อย่างไรก็ตามศาลอุทธรณ์พิจารณาคดีโดยตัดสินว่า พยานบุคคลที่ถูกเรียกมาเป็นพยานรัฐ ถ้าพยานซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำผิด ไม่ได้กล่าวโทษต่อจำเลยก็ไม่มีอันตรายจากพยานเหล่านี้ ดังนั้นผู้พิพากษาจึงไม่จำเป็นต้องมีหน้าที่ที่จะต้องเตือนลูกขุนจะต้องมีหลักฐานประกอบ

นอกจากนี้ในคดี R v Royce – Bentley⁵⁵ มีข้อเท็จจริงว่า พยานซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำผิดได้ให้การเป็นประโยชน์ในบางส่วนต่อโจทก์และบางส่วนเป็นประโยชน์ต่อจำเลย ผู้พิพากษาที่พิจารณาคดีกล่าวว่า พยานเป็นผู้ร่วมกระทำผิดดังนั้นต้องมีคำเตือนในเรื่องพยานหลักฐานประกอบ

นายจำเลยได้อุทธรณ์ว่า กรณีนี้ไม่น่าจะต้องมีคำเตือน เนื่องจากพยานให้การเป็นประโยชน์ต่อจำเลย จำเลยจึงไม่ต้องการให้ความน่าเชื่อถือของพยานลดลงเพราะความที่เขาเป็นผู้ร่วมกระทำผิด

ศาลอุทธรณ์ได้ตัดสินว่า ผู้พิพากษาควรปรึกษากับทนายและพิจารณาว่า ถ้ามีความเสียหายเกิดแก่จำเลย การให้คำเตือนว่าเป็นผู้ร่วมกระทำผิดก็ไม่จำเป็นต้องมี

ข้อกำหนดในการเตือนเกี่ยวกับพยานหลักฐานของผู้ร่วมกระทำผิดไม่ได้รับความเอาใจใส่ในประเทศอังกฤษมีเหตุผลเนื่องจาก⁵⁶

- 1) ปัญหาว่าอะไรคือพยานหลักฐานประกอบ และผลที่ไม่มีพยานหลักฐานประกอบ รวมตลอดถึงใครคือผู้ร่วมกระทำผิด ซึ่งลูกขุนต้องพิจารณาปัญหาเหล่านี้ เป็นเรื่องยากที่ลูกขุนซึ่งเป็นคนธรรมดาเข้าใจ
- 2) ข้อกำหนดที่ต้องให้มีพยานหลักฐานประกอบทำให้เกิดปัญหาในการลงโทษการกระทำความผิดบางประเภท เช่นคดีเกี่ยวกับเพศซึ่งคดีเหล่านี้พยานหลักฐานจะน้อยมาก เพราะพยานหลักฐานส่วนใหญ่จะอยู่ที่ผู้ร่วมกระทำผิดเอง

⁵⁵ R v Royce – Bentley (1974) 1 W L.R. 535 (C A)

⁵⁶ J.D Heydon , " The Corroboration of Accomplices " , pp. 266 –267 .

3) กรณีที่กฎหมายไม่ต้องการพยานหลักฐานมาประกอบทั้ง ๆ ที่ พยานหลักฐานชิ้นนั้น อาจมีความน่าเชื่อถือน้อยกว่าพยานหลักฐานของผู้ร่วมกระทำผิด

4) หลักปฏิบัติในเรื่องผู้ร่วมกระทำผิดนำไปสู่การวินิจฉัยล่วงหน้าว่าผู้ร่วมกระทำผิดมีความไม่น่าเชื่อถือโดยไม่มองข้อเท็จจริงในคดีเป็นการเฉพาะรายและไม่เอาใจใส่เกี่ยวกับพฤติกรรมของพยาน ตลอดจนความน่าเชื่อถือโดยทั่วไป

ในสหรัฐอเมริกาโดยหลักยึดถือเช่นเดียวกับในประเทศอังกฤษนั้นคือถ้าปรากฏว่าเป็นพยานซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำผิดแล้ว จำเลยจะไม่อาจถูกตัดสินโดยไม่มีพยานหลักฐานประกอบได้ ทั้งนี้เพราะพยานหลักฐานที่มาจากผู้ร่วมกระทำผิด มีความน่าสงสัยอยู่ในตัว

แต่มีหลายคดีที่ศาลเห็นว่า ไม่จำเป็นจะต้องมีพยานหลักฐานประกอบในเรื่องพยานของผู้ร่วมกระทำผิด และศาลตัดสินว่าสามารถรับฟังพยานหลักฐานนั้นเพียงลำพังได้ ถ้าพยานหลักฐานนั้นน่าเชื่อถือ⁵⁷

6. การยกเลิกกฎเรื่องพยานประกอบ (Abolition of the corroboration rules)

เนื่องจากกฎเรื่องพยานประกอบ (The corroboration rules) ได้มีเทคนิคในทางกฎหมายที่มีความซับซ้อน และเคลือบคลุมในการที่จะมีคำสั่งแก่ลูกขุนดังเช่นที่เราได้ทราบถึงปัญหาข้างต้นว่า การเตือนในกรณีที่พยานเป็นผู้ร่วมกระทำผิดว่าต้องมีพยานประกอบนั้น ก็มีปัญหาว່ว่าใครคือผู้ร่วมกระทำผิดบ้าง ซึ่งถ้าหากจะเป็นผู้ร่วมกระทำผิดดังที่คดี Davies v Dpp. ได้กำหนดไว้ ก็จะต้องมีคำเตือนให้แก่ลูกขุน แต่คำจำกัดความคำว่า ผู้ร่วมกระทำผิด นั้นก็แคบเกินไป ในความคิดของผู้เขียน จึงทำให้ผู้พิพากษาต้องวางหลักในคำพิพากษาว่า แม้จะไม่ใช่ผู้ร่วมกระทำผิดตามความหมายของกฎหมายก็ตาม หากผู้ร่วมกระทำผิดมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับคดีแล้ว ให้เป็นดุลพินิจของผู้พิพากษาที่จะให้คำเตือนแก่ลูกขุนได้

⁵⁷ Francis Wharton, Wharton's Criminal Evidence , twelfth edition, (New York : The Lawyers co - operative publishing company , 1955) , p 447.

นอกจากนี้ Lord Taylor C.J. ได้กล่าวไว้ในคดี Cheema⁵⁸ ว่ากฎหมายในเรื่องพยานประกอบนี้ "เป็นความลับที่เป็นเทคนิคและยากที่จะแสดงความคิดออกมาได้"

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กฎเรื่องพยานประกอบในกฎหมายคอมมอนลอว์จึงถูกยกเลิก ซึ่งได้เกิดโดยมี 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนแรก ในเรื่องการให้คำเตือนเรื่องพยานประกอบในกรณีที่เป็นพยานหลักฐานที่ได้มาจากเด็ก ซึ่งได้ถูกยกเลิกโดย ข้อ 34 (2) ของ the Criminal Justice Act 1988 ซึ่งต่อมาได้มี ข้อ 32(2) ของ the Criminal Justice and Public Order Act 1994 มีบังคับใช้แทน

ขั้นตอนต่อมาในปี 1991 ได้มีรายงานของคณะกรรมการร่างกฎหมาย (The Law Commission) เรื่อง "Corroboration of Evidence in Criminal Trials" ได้กล่าวถึง ความต้องการของกฎเรื่องพยานประกอบ ว่าควรยกเลิกเนื่องจากความไม่ยืดหยุ่น ความยุ่งยาก และเป็นความผิดพลาด ความคิดนี้ได้รับการยอมรับโดย the Royal Commission on Criminal Justice⁵⁹ หรือคณะกรรมการร่างกฎหมายในคดีอาญา

ข้อ 32 ของ the Criminal Justice and Public Order Act 1994 ได้บัญญัติตามความเห็นของคณะกรรมการร่างกฎหมาย โดยข้อ 32 ได้ยกเลิกหน้าที่ผู้พิพากษาในการเตือนในกรณีที่เป็นพยานหลักฐานจากผู้ร่วมกระทำผิด หรือผู้เป็นโจทก์ในคดีความผิดทางเพศ ว่าจะต้องมีพยานประกอบ

7. ผลของการยกเลิก (the effect of abolition)

ผลของการยกเลิกกฎเรื่องพยานประกอบทำให้ผู้พิพากษาไม่มีหน้าที่ที่จะต้องเตือนลูกขุนให้ระวังอันตรายถ้าพยานหลักฐานที่มาจากผู้ร่วมกระทำผิดไม่มีพยานประกอบ

⁵⁸ Richard May, *Criminal Evidence*, P. 459, Cheema (1994) 98 Cr. App., R. 324, 326-237

⁵⁹ Cm. 2263 (1993), para. 8-35

คณะกรรมการการร่างกฎหมายเห็นว่ากฎเรื่องพยานประกอบควรยกเลิกโดยไม่ต้องมีกฎหมายใหม่มาแทนที่ เนื่องจากจำเลยได้รับการปกป้องจากกฎหมายทั่วไป (general law) และจากแบบแผนการพิจารณาในคดีอาญา (Practice of criminal trials) แล้ว

คณะกรรมการเห็นว่าผลของการยกเลิกควรจะเป็นดังนี้ คือ

1. พยานบุคคลที่เคยอยู่ในข้อกำหนดเรื่องพยานประกอบให้จัดอยู่ในฐานะเช่นเดียวกับพยานบุคคลอื่น ๆ
2. ผู้พิพากษาสามารถแนะนำเกี่ยวกับคุณสมบัติพิเศษของพยานบุคคลต่างๆ ได้ นั่นคือ หากในอนาคตมีพยานบุคคลที่อาจไม่น่าเชื่อถือ ผู้พิพากษาสามารถแนะนำลูกขุนให้ระมัดระวังได้

คณะกรรมการยังมีความเห็นอีกว่าผู้พิพากษามีอิสระที่จะให้ความเห็นเกี่ยวกับพยานหลักฐานซึ่งคิดว่าเป็นความเหมาะสม และยุติธรรมที่จะให้ความเห็น โดยไม่ต้องคำนึงว่าเป็นกฎที่ต้องถูกบังคับให้ปฏิบัติเหมือนในอดีต

มีข้อเสนอของคณะกรรมการร่างกฎหมายที่สรุปสถานะของพยานบุคคลในกฎหมายใหม่ดังนี้ คือ

1. เด็ก, ผู้ร่วมกระทำผิด และโจทก์ในคดีทางเพศไม่ใช่พยานบุคคลที่มีคุณสมบัติพิเศษที่จะต้องมีการเตือนอีกต่อไป พยานบุคคลทั้งสามชนิดจะมีสถานะเช่นเดียวกับพยานบุคคลอื่นๆ
2. จะไม่มีกฎต่อไปนี้แก่ผู้พิพากษา
 - (1) ในการที่ต้องเตือนลูกขุนให้ระมัดระวังพยานหลักฐานที่ได้จากพยานบุคคลที่กฎหมายกำหนดไว้
 - (2) ในการที่จะต้องเตือนลูกขุนให้ดูแลพยานหลักฐานก่อนที่จะพิจารณาพยานหลักฐานเหล่านั้น

3. ผู้พิพากษามีอิสระที่จะให้คำเตือนเกี่ยวกับพยานบุคคลเมื่อผู้พิจารณาท่านนั้นเห็นว่ามีความเหมาะสมที่จะต้องให้คำเตือน โดยที่ผู้พิพากษาไม่มีหน้าที่ที่จะต้องให้คำเตือน แต่เป็นดุลพินิจของผู้พิพากษาท่านนั้น
4. เป็นความเหมาะสมที่ผู้พิพากษาจะปรึกษากับทนายในเรื่องที่ผู้พิพากษาจะมีคำสั่งแก่ลูกขุน

8. พยานหลักฐานที่ได้มาจากพยานที่น่าสงสัย (The evidence of suspect witnesses)

กฎหมายคอมมอนลอว์ได้พัฒนากฎในการเตือนเรื่องพยานประกอบที่จะมีแก่ลูกขุน โดยชี้ให้เห็นถึงอันตรายของพยานหลักฐานที่ได้มาจากพยานบุคคลที่มีจุดประสงค์ในการเอาตัวรอดและในกรณีที่เป็นจำเลยร่วม

ในกรณีที่พยานบุคคลมีจุดประสงค์ในการเอาตัวรอดได้มีกฎในคดี Beck⁶⁰

1) กฎในคดี Beck (The rule in Beck's case)

ในบางครั้งพยานของรัฐไม่ได้บอกความจริงแต่ได้ให้การเพื่อจุดประสงค์ในการเอาตัวรอด ดังนั้นเมื่อมีความแน่ใจว่าพยานหลักฐานนั้นมีความต่างพร้อยเนื่องจากมีเหตุจูงใจที่ไม่ถูกต้อง เป็นแบบแผนผู้พิพากษาจะต้องเตือนลูกขุนให้ระมัดระวัง

ในคดี Beck ศาลอุทธรณ์ได้ตัดสินว่าเป็นหน้าที่ของผู้พิพากษาที่จะต้องให้คำเตือนแก่ลูกขุน ในคดีนี้จำเลยถูกฟ้องในข้อหาว่าขโมยบริษัทเงินทุน ผู้จัดการ 3 คน ของบริษัทนี้ได้ให้การเป็นพยาน แม้ว่า 3 คนนี้จะไม่ใช่ผู้ร่วมกระทำผิดกับจำเลย แต่การกล่าวอ้างของทั้ง 3 คน ก็มีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ของตัวเอง เช่น เพื่อปกปิดความผิดที่ปรากฏหรือจงใจให้เห็นว่าจำเลยทำความผิดโดยการทำข้อดำเนินในทางการเงิน

⁶⁰ Beck (1991) 74 Cr. App. R. 221 , 228.

ศาลอุทธรณ์กล่าวในคดี Beck ว่า การเตือนจะแตกต่างกันไปแล้วแต่ข้อเท็จจริงในคดี จุดประสงค์ของการเตือน คือ สมาชิกของลูกขุนจะเข้าใจว่าเขาทั้งหลายควรดูแลพยานหลักฐานที่ไม่ดีก่อนที่จะตัดสิน

ในคดี Spencer⁶¹ ศาลสูง (The House of Lords) ได้ยอมรับคำตัดสินในคดี Beck และกล่าวว่าผู้พิพากษาในคดีควรจะอ้างอิงพยานหลักฐานประกอบโดยขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงในแต่ละคดี ผู้พิพากษาในคดีควรจะตัดสินโดยดูว่าพยานบุคคลมีจุดประสงค์ที่จะรักษาผลประโยชน์ของตัวเองโดยการให้การเป็นพยานหรือไม่ ถ้าใช่ ผู้พิพากษาควรพิจารณาว่าคำเตือนใดที่ควรจะให้แก่ลูกขุน

ในคดี spencer จำเลยหลายคนเป็นพนักงานของโรงพยาบาลแรมตัน ได้ถูกตั้งข้อหาในเรื่องการดูแลรักษาไม่คดี พยานบุคคลนั้นเป็นผู้ซึ่งมีอาการทางจิตประสาท ผู้พิพากษาเตือนลูกขุนว่า ลูกขุนควรจะยอมรับพยานหลักฐานด้านความระมัดระวังและควรอธิบายเหตุผลว่าทำไมจึงตัดสินเช่นนั้น

คณะกรรมการร่างกฎหมาย มีความเห็นว่าสามารถขยายกฎในคดี Beck ได้ คือ

1. คำเตือนควรมีในกรณีที่พนักงานอัยการเชื่อถือพยานหลักฐานที่น่าสงสัยเพียงลำพัง
2. นำกฎในการเตือนในคดี Beck มาใช้กับพยานบุคคลที่มีผลประโยชน์ในการที่จะหลบเลี่ยงความผิด

คณะกรรมการร่างกฎหมายมีความเห็นว่าการยกเลิกกฎเรื่องพยานประกอบ ไม่มีผลต่อกฎในคดี Beck เป็นที่ยอมรับว่ากฎในคดี Beck เป็นกฎที่ถูกต้อง และในอนาคตกฎนี้อาจขยายไปยังพยานบุคคลที่ไม่น่าเชื่อถือในชนิดอื่น ๆ ด้วย

สามารถสรุปได้ว่ากฎนี้ควรพัฒนาโดยปราศจากข้อจำกัดในเรื่องชนิดของพยาน หมายความว่า ผู้พิพากษา ควรมีดุลพินิจอย่างกว้างขวางในการเตือนลูกขุน กรณีที่มีพยานที่ไม่น่าเชื่อ

⁶¹ Spencer (1986) 83 App. R. 277 . 289

ถือ หรือนำสงสัยมาเป็นพยานในคดี โดยไม่ต้องคำนึงว่าพยานนั้นเป็นพยานชนิดใดและไม่ต้องคำนึงว่ากฎหมายกำหนดว่าต้องมีพยานชนิดนี้เท่านั้นจึงจะต้องมีค่าเตือน

ตัวอย่างคดีที่ตัดสินตามแนวคดี Beck คือ Chan v R.⁶² ซึ่งศาล The Privy Council ตัดสินว่า พยานหลักฐานที่ได้มาจากพยานบุคคลที่ให้การเพื่อหวังว่าตนเองจะได้รับประโยชน์ จากการให้การเป็นพยานแก่รัฐ ไม่สามารถรับฟังได้ เว้นแต่จะมีการจัดให้มีการเตือนถึงอันตรายของพยานเหล่านี้

2) จำเลยร่วม (Co – defendants)

จำเลยร่วมเมื่อสมัครใจให้การเป็นพยานในคดี บางครั้งอาจให้การเป็นพยานโดยขัดทอดจำเลยร่วมในความผิดที่ได้มีข้อกล่าวหา หรือทำให้เสียหายต่อคดีของจำเลยร่วม การทำให้เสียหายต่อจำเลยร่วมก็คือ การขัดทอดโดยกล่าวหาว่าจำเลยได้กระทำความผิดนั่นเอง

อย่างไรก็ตามมีคดีที่กำหนดว่าผู้พิพากษามีดุลพินิจที่จะเตือนลูกขุนได้คือคดี Knowlden⁶³ เป็นคดีที่บิดาและลูกชายสองคนถูกตั้งข้อหาในคดีฆาตกรรม บุคคลเหล่านี้ต่างให้การเป็นพยาน และได้เบิกความให้ร้ายต่อกัน ครอบคลุมได้แตกแยกเนื่องจากการเบิกความขัดทอดกัน ในคดีนี้ ศาลอุทธรณ์กล่าวว่า พยานเหล่านี้ผู้พิพากษามีดุลพินิจที่จะให้คำเตือนโดยถือว่าเป็นคำเตือนทางศีลธรรม เพื่อให้ลูกขุนได้ตรวจสอบพยานหลักฐานจำเลยด้วยความระมัดระวัง เพราะจำเลยอาจมีผลประโยชน์ในการเอาตัวรอด

จึงอาจสรุปได้ว่า ลูกขุนควรที่จะถูกเตือนใน 2 ประการนี้

1. ควรที่ลูกขุนจะรับฟังพยานหลักฐานของจำเลยที่ให้การขัดทอดกันด้วยความระมัดระวังทั้งนี้เนื่องจากการให้การของจำเลยอาจให้การเพื่อประโยชน์ของเขาเองและเพื่อป้องกันตัวของเขาเองมากกว่าที่จะบอกความจริง
2. ลูกขุนควรที่จะรับรู้ถึงอันตรายนี้ไว้ก่อนที่จะตัดสินใจยอมรับคำพูดของจำเลยที่ขัดทอดจำเลยอีกคนหนึ่ง

⁶² Chan v R . The times . December 21 , 1994

⁶³ Knowlden (1991) 77 Cr. App R. 94

9. การให้ความคุ้มกัน (Immunity) แก่พยานผู้ร่วมกระทำผิด

แนวคิดในการรับฟังคำชั่งตอชั่งของผู้ร่วมกระทำผิด แนวคิดดั้งเดิมได้ระมัดระวังคำชั่งตอชั่งของผู้ร่วมกระทำผิดมาก เนื่องจากคำเบิกความในลักษณะนี้เป็นคำชั่งตอชั่งระหว่างผู้ร่วมกระทำผิดด้วยกัน ซึ่งเป็นการกล่าวโทษผู้อื่นเพื่อให้ตนเองได้รับโทษน้อยที่สุด และเพื่อโยนความผิดไปให้คนอื่น

โดยมีแนวความคิดว่า พยานหลักฐานที่ได้มาจากผู้ร่วมกระทำผิดด้วยกันนี้ เป็นพยานที่ไม่เป็นกลาง เพราะผู้ร่วมกระทำผิดแต่ละคนอยู่ในอิทธิพลของความกลัวหรือความหวัง คือกลัวว่าถ้าตนให้การว่าทำผิดจะต้องได้รับโทษ และหวังว่าถ้าตนให้การชั่งตอชั่งว่าเป็นคนอื่นกระทำผิดก็อาจทำให้ตนเองรับโทษน้อยลงหรือพ้นโทษไปเลย³¹

แต่เดิมจึงมีความคิดว่า คำชั่งตอชั่งนั้นไม่สามารถรับฟังได้ ดังเช่น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 502/2487 วินิจฉัยว่าคำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยใช้ยืนยันผู้ให้การได้ แต่จะใช้ประกอบการพิจารณาของจำเลยผู้ถูกชั่งตอชั่งไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 68/2479 วินิจฉัยว่าคำของผู้ร้ายที่ถูกศาลลงโทษไปแล้วจะเอายืนยันจำเลยไม่ได้

ต่อมาแม้ว่าจะเป็นที่รู้กันของนักกฎหมายว่าการรับฟังคำชั่งตอชั่งของผู้ร่วมกระทำผิดนั้นมีอันตรายในการรับฟัง แต่เนื่องจากความจำเป็นและนโยบายทางอาญา (Criminal Policy) ในการที่จะหาวิธีการที่จะนำตัวผู้กระทำมาลงโทษให้ได้จึงมีความคิดที่จะใช้พยานหลักฐานที่ได้มาจากผู้ร่วมกระทำผิดโดยเห็นว่ามันจะสามารถรับฟังคำชั่งตอชั่งของผู้ร่วมกระทำผิดได้

วิธีการ กันผู้ร่วมกระทำผิดเป็นพยานจึงเกิดขึ้นโดยเจ้าพนักงานรัฐจะพิจารณาว่า ผู้นั้นเป็นผู้ที่มีความผิดเล็กน้อย และคำให้การของเขาจะสามารถชี้ไปถึงผู้กระทำผิดซึ่งมีความผิดร้ายแรงได้ เจ้าพนักงานรัฐจะแจ้งสิทธิให้ผู้นั้นทราบว่ามีสิทธิที่จะเป็นพยานรัฐหากให้การเป็นประโยชน์ต่อคดี ซึ่งในปัจจุบันการกันผู้ร่วมกระทำผิดเป็นพยานนั้นได้รับการยอมรับว่าสามารถทำได้ โดยประเทศไทยก็มีการกันผู้ร่วมกระทำผิดเป็นพยานด้วย

แม้ว่าการกันผู้ร่วมกระทำผิดเป็นพยานจะไม่ถือว่าเป็นการจงใจอันจะขัดต่อกฎหมายว่าด้วยการรับฟังพยานหลักฐานแต่ก็ถือได้ว่า เป็นพยานหลักฐานที่ผู้เป็นพยานรัฐได้ประโยชน์ตอบ

³¹ เข็มชัย ชุตินวงศ์, คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน. หน้า 237.

แทน เพราะรัฐได้ตอบแทนการที่ร่วมกระทำผิดยอมเป็นพยานรัฐ ด้วยการไม่ฟ้องร้องลงโทษผู้นั้นใน ความผิดที่ได้กระทำลง

ดังนั้นแม้ว่าจะยอมรับว่าการกันผู้ร่วมกระทำผิดเป็นพยานสามารถกระทำได้ แต่การจะ รับฟังคำพยานของผู้ร่วมกระทำผิดว่ามีน้ำหนักจึงไม่อาจยอมรับได้ เพราะผู้ร่วมกระทำผิดได้เบิก ความโดยได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอีกทั้งการกันผู้ร่วมกระทำผิดเป็นพยานในประเทศไทยยังไม่มี บทบัญญัติใดมาคุ้มครองพยานผู้ร่วมกระทำผิดว่าเขาจะไม่ถูกฟ้อง เนื่องจากคำให้การของเขา เองในภายหลัง ดังนั้น จึงทำให้ผู้ร่วมกระทำผิดไม่มีความมั่นใจว่าหากเขาให้การแล้วจะทำให้เขา หลุดพ้นจากการถูกฟ้องร้องได้ ดังนั้นจึงมีแนวโน้มว่า เขาอาจให้การโดยปรักปรำผู้อื่นเพื่อให้ตนเอง ดูเป็นผู้บริสุทธิ์จะได้ไม่ถูกฟ้องร้องในภายหลัง

ด้วยเหตุผลที่ว่า การกันผู้ร่วมกระทำผิดเป็นพยานนั้นถือว่าเป็นการที่รัฐให้ผลประโยชน์ ตอบแทนพยาน อีกทั้งยังไม่มีกฎหมายใดมาคุ้มครองพยานจึงทำให้การรับฟังพยานซึ่งรัฐได้กันเป็น พยานนั้นศาลจึงต้องระมัดระวังพยานประเภทนี้มาก โดยให้น้ำหนักว่ามีน้ำหนักน้อย

คำพิพากษาฎีกาที่ 3611/2528 วินิจฉัยว่า แม่ ส. กับ ป. พยานโจทก์จะมีพฤติการณ์ เป็นผู้ร่วมกระทำผิดด้วยกันกับจำเลย แต่เมื่อโจทก์ได้กันคนทั้ง 2 เป็นพยาน คำเบิกความของ พยานทั้ง 2 ปากอาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ แต่มีน้ำหนักน้อย

คำพิพากษาฎีกาที่ 4512/2530 วินิจฉัยว่า แม่พยานโจทก์จะมีพฤติการณ์เป็นผู้ร่วม กระทำผิดด้วยกันกับจำเลย เมื่อพนักงานสอบสวนได้กันไว้เป็นพยานคำเบิกความของพยานดัง กล่าวอาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ แต่มีน้ำหนักน้อยมิใช่จะรับฟังไม่ได้เลยเสียทีเดียว

ในกฎหมายระบบคอมมอนลอว์มีการกันผู้ร่วมกระทำผิดเป็นพยาน แต่ได้มีความคิดใน การให้ความคุ้มกัน (Immunity) แก่พยานด้วย

โดยในประเทศอังกฤษมีการให้ความคุ้มกันพยานใน 2 ทาง คือ

1. โดยบทบัญญัติของกฎหมาย

โดยบัญญัติแทรกอยู่ในพระราชบัญญัติต่างๆ เช่น Bankruptcy Act 1914 มาตรา 166, Theft Act 1968 มาตรา 31 (1), Representation of the people Act 1949 มาตรา 123 เป็นต้น โดยบทบัญญัตินั้นๆ ได้รับประกันว่า คำให้การนั้นจะไม่สามารถนำมาใช้ยันเขาได้ในการ พิจารณาคดีอาญาเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งในภายหลัง

2. โดยการให้สัญญาความคุ้มกัน (Promise of Immunity)

การให้สัญญาความคุ้มกันนี้เป็นอำนาจเฉพาะของ Attorney-General หรือ Director of Public Prosecution ทั้งนี้เพราะบุคคลดังกล่าวนี้เท่านั้นที่มีอำนาจในการจะยุติการฟ้องร้องคดีใดๆ ก็ได้

และมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้ความคุ้มกันดังนี้³²

1) ในกรณีเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม (interests of justice) เมื่อได้พิจารณาเห็นว่า บุคคลผู้ต้องสงสัย (suspected person) นั้นควรจะปลีกล่าไว้เป็นพยานสำหรับรัฐมากกว่าเขาเป็นจำเลย

2) ในกรณีเพื่อประโยชน์แห่งความปลอดภัยของส่วนรวม (interests of public safety or security) การได้รับข่าวสาร (information) เกี่ยวกับขอบเขตและลักษณะของการกระทำ ความผิดอาญามีความสำคัญมากกว่าการลงโทษบุคคลผู้กระทำผิดหรือมีส่วนร่วมกระทำผิดนั้น

3) ในกรณีที่จะทำให้ไม่ได้รับข่าวสารหรือข้อมูลใดๆ เลยถ้าไม่มีการให้ความคุ้มกัน

อย่างไรก็ตามคำให้การรับสารภาพที่เกี่ยวกับความผิดที่ได้รับความคุ้มกันนี้จะรับฟังได้จะต้องมิได้เกิดจากความเกรงกลัว อดคิด หรือหวังผลประโยชน์ หรือการแนะนำ หรือจูงใจจากเจ้าหน้าที่

แต่การให้สัญญาความคุ้มกันในอังกฤษเป็นเรื่องทางปฏิบัติซึ่งไม่มีปรากฏในบทบัญญัติของกฎหมาย ดังนั้น แม้ในทางทฤษฎีจะเห็นได้ว่าไม่มีสิ่งที่จะต้องเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้องต่อไปก็ตาม แต่มีผู้เห็นว่าควรจะมีรูปแบบการให้ความคุ้มกันที่เป็นทางการเพื่อจะได้มีข้อตกลงเกี่ยวกับรายละเอียดของความผิดที่ให้ความคุ้มกันเพื่อจะหลีกเลี่ยงปัญหาเกี่ยวกับขอบเขตของความคุ้มกันที่จะตามมาภายหลัง³³

การให้ความคุ้มกันแก่พยานในประเทศอังกฤษจึงต่างกับการให้ความคุ้มกันในประเทศสหรัฐอเมริกา ในสหรัฐอเมริกาจะมีบทบัญญัติให้ความคุ้มกันที่เรียกว่า "Immunity Statutes" ไว้โดยเฉพาะ

กฎหมายดังกล่าวนี้มีได้มีผลเป็นการยกเลิกความผิดที่บุคคลนั้นกระทำ แต่เป็นกฎหมายที่ให้ความมั่นใจแก่บุคคลที่จะไม่ถูกดำเนินคดี เนื่องจากคำให้การของเขาในขณะเดียวกัน

³² สุชิน ต่างงาม, การกันผู้ร่วมกระทำผิดเป็นพยาน, หน้า 54.

³³ สุชิน ต่างงาม, การกันผู้ร่วมกระทำผิดเป็นพยาน, หน้า 58.

ก็จะเป็นการลบล้างสิทธิของพยานในการที่จะอ้างสิทธิที่จะไม่ให้การเป็นประจักษ์ต่อตนเองในทางอาญาอีกต่อไป

กฎหมายดังกล่าวบัญญัติออกมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการต่อสู้กับอาชญากรรมที่มีลักษณะเป็นการจัดองค์กร เช่น ความผิดเกี่ยวกับการให้สินบน (bribery) ความผิดเกี่ยวกับโสเภณี (prostitution) และกฎหมายต่อต้านการผูกขาดตัดตอนทางธุรกิจ (violation of anti-trust laws) เช่นเดียวกับในอังกฤษ

แต่ความคุ้มกันที่ให้มีข้อจำกัดอยู่ 2 ประการ คือ³⁴

1) ความคุ้มกันนี้ไม่คุ้มครองต่อความผิดฐานเบี่ยงความเท็จซึ่งเกิดจากคำให้การนั้น

2) คุ้มกันเฉพาะจากการถูกฟ้องร้อง โดยอาศัยคำให้การนั้นโดยตรงไม่คุ้มกันจากการถูกฟ้องร้องโดยอาศัยคำให้การนั้นโดยทางอ้อม

นอกจากในประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกาจะมีแนวคิด และมีบทบัญญัติในเรื่องความคุ้มกันให้กับพยานแล้วในปัจจุบันสหประชาชาติได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการให้มีการร่าง "อนุสัญญาองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ" ขึ้น (draft United Nations Convention against Transnational Organized Crime)

ซึ่งในอนุสัญญานี้ว่าการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติฉบับนี้มีเนื้อหาในส่วนของ การรับฟังคำพยานซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำผิดโดยได้สนับสนุนให้รัฐสมาชิกส่งเสริมให้มีวิธีการที่เหมาะสมเพื่อให้ได้มาซึ่งคำพยานของบุคคลผู้ร่วมกระทำผิด

การได้มาซึ่งพยานหลักฐานของบุคคลผู้ร่วมกระทำผิดอนุสัญญานี้กำหนดว่า รัฐที่จะใช้ประโยชน์จากพยานซึ่งเป็นผู้ร่วมกระทำผิด รัฐจะต้องอนุญาตให้มี "ความคุ้มกัน" (immunity) แก่พยานของรัฐ

"ความคุ้มกัน" นี้หมายความว่ารัฐจะไม่นำคำให้การนั้นมาฟ้องร้องพยานผู้ร่วมกระทำผิด ซึ่งเป็นพยานรัฐในภายหลัง

ลักษณะพิเศษที่เพิ่มขึ้นมาในอนุสัญญาฉบับนี้ คือ โดยหลักกฎหมายแล้วผลประโยชน์ในเรื่องความคุ้มกันที่จะให้แก่พยานรัฐจะมีผลเพียงรัฐใดรัฐหนึ่งเท่านั้น แต่ในอนุสัญญานี้ยังกำหนดให้รัฐสองรัฐสามารถทำความตกลงกันที่จะร่วมกันให้ความคุ้มกันแก่พยานที่ให้การเป็นประโยชน์แก่รัฐทั้งสองได้

³⁴ Perter Lushing, "Criminal Law, Testimonial immunity and the Privilege against Self-incrimination : A Study in isomorphism", Crim. L. & C., 305 (1964).

นั่นคือ พยานผู้ร่วมกระทำผิด เมื่อได้ให้การเป็นประโยชน์รัฐที่ได้ตกลงกันที่จะใช้พยานรัฐนั้นร่วมกัน จะต้องไม่ใช่พยานหลักฐานที่ได้มาจากพยานผู้ร่วมกระทำผิดนั้นมาฟ้องร้องลงโทษผู้นั้นในภายหลัง

ในประเทศไทยยังไม่มีกรให้ความคุ้มกันพยาน ซึ่งถ้าหากในอนาคตจะมีการใช้หลักความคุ้มกันให้แก่พยานจะถือเป็นการจูงใจผู้ร่วมกระทำผิดอันจะทำให้ขัดกับรัฐธรรมนูญไทยหรือไม่ สามารถพิจารณาได้ว่า ในเรื่องความคุ้มกันพยานนี้จะขอให้มีความคุ้มกันจะต้องเสนอโดยเจ้าพนักงานผู้ดำเนินคดี ซึ่งเจ้าพนักงานจะต้องแจ้งสิทธิให้ผู้ต้องหาทราบ โดยผู้ต้องหาจะมีสิทธิที่จะปฏิเสธหรือยอมรับก็ได้เป็นสิทธิของผู้ต้องหาดังนั้นจึงไม่ถือว่าเป็นการจูงใจจึงไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญไทย มาตรา 243 วรรค 2

ข้อดีของการให้ความคุ้มกัน (Immunity) แก่พยานก็คือ การให้ความคุ้มกันนี้ เจ้าพนักงานแจ้งให้ผู้ที่จะได้รับความคุ้มกันทราบว่ารัฐจะให้ความคุ้มกันแก่เขา โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ซึ่งผู้ที่จะมาเป็นพยานรัฐสามารถจะให้การอย่างไรก็ได้ แต่รัฐจะให้ความคุ้มกันเขาว่าจะไม่ถูกฟ้องร้องอันเนื่องมาจากคำให้การของเขา

ดังนั้นจึงทำให้พยานผู้นั้นไม่ต้องกลัวที่จะต้องรับผิดอีกต่อไป จึงให้การได้ โดยปราศจากความกลัว ซึ่งจะทำให้ความน่าเชื่อถือของพยานเกิดขึ้น

ความคิดที่ว่า พยานให้การโดยมีผลประโยชน์ หรือให้การเพราะกลัวที่จะต้องถูกลงโทษ จึงหมดไป เนื่องจากรัฐไม่ได้บังคับให้พยานให้การตามที่รัฐต้องการ พยานมีอิสระที่จะให้การอย่างไรก็ได้ จึงไม่ถือว่าเป็นการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ อีกทั้งเมื่อพยานให้การอย่างไรแล้ว รัฐได้ให้ความคุ้มกันว่าจะไม่ฟ้องร้องลงโทษพยานในภายหลัง จึงทำให้พยานให้การด้วยความสบายใจ ไม่ต้องกลัวว่าจะต้องได้รับโทษอีก และพยานรู้สึกว่าเขารอดพ้นจากการถูกลงโทษแล้ว

ดังนั้น ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าประเทศไทยน่าจะนำหลักเรื่องความคุ้มกัน (Immunity) พยานมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อกระบวนการยุติธรรมของไทย